

«ایله» ولایتی و افعه‌لری

(غولجه، مخبره‌زدن)

قبادماو احتمال‌لردن فورفالار. مذکور واقعه‌دن

صوک فطاپلار ابولرنده صافلاغان آنچه‌لردن

غواجه‌ده روسکی - آزباتسکی بانقه‌غه صالا

باشلا ديلار. آز باليلارده آنچه‌نى جيرگه كوموب

منسوب «جي» جانكجونك «ایله» و لاينه

ۋابوننى گوبر ناطور بولوب كيلوب قىلغان

اينى اول عادت بنسى كېرىك. نطاپي

مەلىكتىنده جمعى يكىمىي صنك (اوكروغ) بار.

«ایله» ولاينى فوشلوب گامىندانك لر اون

دورت صنكى آلفان. ييش صنك الوكىن

آقتانومىيەلى ابكان. مانجور حكومتىنده فقط

دورت صنك فنه قالغان.

تركستان چىنى ده صنك جاصنك اسمىنده

بر «صنك» نىڭ مرکز شورى «رومچى» در. ذكر

ابدلهچك اوشبو شهرلار شول صنكى خەدا خەدرى:

فوواجه، صوبدون، كاشغر خونىن، باركىن،

قارغالق، آنصو، كوجار، كورلا، فارا شهر

توقسون، تورغان، فومل، بال كول چواچك

هم مذاص.

بر صنك ده بىر شونفو (نامىستىك) ابىكى.

أوج دوانى (وبىنس گوبر ناطر)، هر دوانى

نڭ ابىكى - أوج معین «جيغۇ»، هر جىغۇدە

أوج - دورت شۋانگان (اوبارزى ناجالنىك)

بولاذر. نطاپي مەلىكتىنده مأمور بىتلار شول

طرزىدە: گرازدانسىكى انچى در جىددە شونفو،

2 انچى در جەدە فانتايى، 3 انچى در جەدە دوانى،

4 انچى در جەدە جىغۇ هم 7 انچى در جەدە

شۋانگان.

ھىسکر بىلار: 1 انچى دا-صوى، بىر صنك نىڭ

ھىسکر بىنه باشاق، صونك - تونك دورت

صنك دن آرتق ھىسکرگە باشاق، تونك - لىن

بر صنك دن آرتق ھىسکرگە باشاق، گىنېرال

در جەسى. هم دارىن ييش يوز دن آرتق غە

كاماندە ابته، پالقاونىك در جەستىدە. كوجىدە

خەلقى خەم مانجورلار غە نظارت قىل ماورفان

مأمورلار هم باشقە اشلرگەدە مداخىلە قىلە

مۇرخان مأمورلار هز وقت مانجور دن بولا.

بولا رىش بىترو اىچون قويلىمى، بلسکە

خەلقى طالار اىچونگىنە قوبىلدەر. هم او زىلرىن

مأمور بىت آلور اىچون كوب خراجت قېلىر.

مذكور نىڭ 1 انچى در جەسى جانكجونك،

2 انچى در جەسى مىنما آمبان، 3 انچى در جەسى

اۆلگى نطاپي ايمپراطورلارى فاميلىما سىنە

ۋابوننى گوبر ناطور بولوب كيلوب قىلغان

اشلارى اوزىن دن اۆلگى گوبر ناطور «ئالىك»

جانكجونك و ئىناملى عسکر باشلىقى «ياناك» -

توناك - لىن «ئىك اصلاح قىلغان اشلار بىنى

بوز دن عبارت بولادى. «ئاناك» جانكجونك

و فەننەدە شەھەر لر كە وبەس فەريەر كە شۇناتك

(مكتىب) لر آچىغان ايدى. «جي» ايسە

شۇناتك اونى اختلال اوپاسى بولاقاپ، اوقو

بىزنىڭ خلق غە لازم توگل، اوقوسەلر حكىمت كە

اطاعت ئىلىمى باشلىبلور، دىببى بايدىدى. الوك

شەلار كە غر ادىسکوئى دۇمالار آچا بول بىر

طاڭىفە (ناراچىن، كاشغىلاق، دونگان هم نطاپى

لور) دن اوز مقدار لرى بىنه مناسب اعضا

انتخاب اىدلوب سوداگىلار آراسىدە بولغان

«جي» جانكجونك

[نطاپىنڭ «ایله» ولاينىڭ گىنېرال گوبر ناطور بولوب
مۇرخان كشى. مانجور نىلىنىن. اوتكان سەن 26 نېھىي
دىكابىر دەگىيە لالىدە، جەھە-ورىتەپىلەر طرفىدىن
اوئرمىشدەر.]

غالداری در.

«ایله» ولاپتی حاضر گامیندانک لرغه تمام بکتوب بتکانی یوق. چونکه «صدق» ناک باشلغه شونفو اطاعت فیلوفه کونمگان. باشه شهرلر دن شونفو کمگه اطاعت قبیله بزشول طرف ناک دبب جواب کیلگان.

غولجه ناک دوانای هم شوآنگان مأمور بست لرندن استغفا قبیلوب روسيه تبعه لری محل سندن فاتیر آلوب کوچوب چقدبلر. دوانای شوآنگان اورنلر بنه دا-دو-دو حکومتند بیاڭما مأمورار قوبالدی.

دیکابر ۳۰ نده غولجه شهر بنه «دا-دو-دو» حکومتی ناک فلاکلاری آصلدی. فلاکلاری آف اور تاسینه فریل ایله قوباش علامتی، اطرافلر بنه بولدر علامتی باصالغان. قوباش علامتی ناک اور تاسینه قطبادچه برسوز بازلغان. مذکور سوز «ملت ایچون یاقتبیلچ طوغدی» دیگان سوز ایمش. بیاڭما حکومت حاضر عسکرنی اون-اون ایکی صنک قبیلغان ایمش. همان آرتدروده دوام اینه. جیاولی هسکرگه آیلچ وظیفه اون ایکی صوم، هسکرگه آملى او زینکی بولغاننده یکرمی دورت صوم(روس آچه سینه آلتی صوم، اون ایکی صوم توفری کیله). کیوم ونماق خراجت لری حکومت دن.

دامدو-دو حکومتی هسکر ایچون تارخاۋى دوم حسين موسى بايف وبرادريلار فيرمە سېلىن دورت مك طون هم دورت مك تىرى چالدار پادرات بيردىلار. اون بیش - يكىمى كوندە او لىگر توب بېرو شەرتى ایله. بىنه مذکور فيرمە گه دورت بوز كازاچى ايمىز زاكان قىلىدىلار.

«ایله» ولاپتىنە اختلال بولغان سېلىن روس آچە سینك بھاسى كونارلدى. اۆل بىن روبىلە روس آچە سى بىر بوز توقسان بىدى قطائى آچە سینه مقابل ايدى. حاضر قطائى آچە سینه

نزاھىرنى فاربلر، شهرنڭ اصلاح فیلوفه تبوشلى اشلار ينى دوما اعضالارى اشلبىلار ايدى. «جي» مذکور دومانى تاراندى. سېبىي ايسىه: خلق اوز اشىنى اوزى اشلاسە حکومت مأمورار بىنه اعتىبار فالما بېچاق ايمىش. «جي» جانكجۇنەك بىش آلتى سنە مقدم «ایله» ولاپتىنە دار بىن در «سنە» حکومت مأمورى بولوب تورغاندە ایله ولاپتى خاقىنە نهايت در جە ئالم قبیلغان وشول سېبىلى جانكجۇنەك بولوب کېلوبىنە بىنون ولايت خانلىق مأيوس بولغان ايدى. فارا قطائى سلالەسىنە منسوب بانك تو زىك - لىبن [حضرنە] جەھور بىنچى عسکر باشىنە طوروب ايسكى طرفدارلار ايل صوفشوچى جاندۇلېن] «خوبى» دە طوغان هم شول وطنىن تحصىل معارف قبیلغان، سوڭرە تو سمع معلومات ایچون ياخۇن ئىباپتىغا سفر قبیلوب آنە عسکرى معلوماننى آرتدرغان، وطنى «خوبى» گە فايتوپ خدمت عسکر يە گە شروع قبیلغان هم آرفاداشلىرى ایله ملت گە خدمت قىلە باشلا-غان. سوڭرە «ایله» ولاپتىنە تو زىك - لىبن (گېنېرال) در جەسى ایله عسکر باش-لىقى بولوب کېلدى. قطائى مەل-كىننە نشر معارف ایچون صولىڭ در جە اجنباد قىلە در.

«ایله» ولاپتىنە گاميندانكىلار (جەھور بىنچىلار) دیکابر ۲۵ نده حکومت گە فارشى عصيان قبیلغاندە «جي» جانكجۇنەك ناڭ يامبۇلېنە من (محىكمە، خانەسەن) طوب ایله آنقاڭلار ايدى. شول وقتىدە جانكجۇنەك ناڭ بوز - بوز اېلى مك روبلە مقدارنە روس آچە سى فالوب بازار باشلانقاچ آلسەارەد خىلىسى كويوب اشىن چىقىان. بو كونلار دە بعض بىر لرى كوبىگان آچەلار بازار دە كورىنە باشلادى. لىكن سودا گىرلار كوبىگان آچەنى آلمىلار. زافرا-بنسىدە بولغان سېبىلى حکومت باشقۇسى قبول

ابکی روبله او هاز نین گه چفلی. چونکه قطای
سودا گر لری نور ذوب روس آفچه سینه
قطای آفچه سن آشکر و ب بانقه غه صالوب
طور ال. قطای آفچه سن بانقه آلبی.
م. ترجمانی. «غولچه»